րեցոյն պտուղն տան յամ. իրաց և ի սերմանց իւրոց ժողովուրդն, և գխաչհամբոյրն Աւագ Ուրբաթին եւ Յաւչվերացին», բայց արգելում է «խոստովանագրամ» ստանալ. «դարձեալ մի ոք ըստ հարկի պահանջեսցէ գին արծաթոյ անգին շնորհին՝ վս. մկրտութե. կամ մահու հաղորդելոյ, այլ որ ունին և տան սիրով առ ւէք, ոպ. գնըւէր եկեղեցոյ և աղքատացն աւգնէք»։

վրդական դաստիարակչական-կրթական հրահանգներ։

Քահանաներից յետոյ դիմում է Մատթէոս եպիսկոպոսին (և հոգևորականութեան), քաղաքացիներին և իշխանական դասին («քաւսէր. պարոնայք»). «նախ ողջոյն եւ աւհնութի. ի մէնջ ընկալջիք և ապա պատուէրք որ սակաւ բանիցս մերոց նախ ի ձեզ պտղաբերեալ, և ապա զայլս ուսուցանէք»։ Նա լսել է,

Պատկեր 228.

Ուրիշ պատուէրների հետ արգելում է յատկապէս հայհոյանքը. «յամ. տեղ յիշոցնաւագ դնեն ի գեղ, ի քաղաք, գյիշոցնատուքն խրատեն. ծեծելով ի չուրջ ածեն, թէ յարանց լինին կամ ի կանանց. և մանկանց տաւել զգուշանան, որ սովորին ոչ»։ Կանոնական այս խրատներն ու պատուէրները, քահանաներին եւ հայհոյողների նկատմամբ առնուած են Զագավանից ժողովի որոշումներից, որոնցով զբաղուել են Վարդան, Յովհաննէս Երզնկացի, Եսայի Նչեցի իբրև ժողո-

որ Հայոց եկեղեցու մէջ ճեղք է յառաջացել, «յայսմ համբաւո հարկեալ, գրեցաք զգիրս առ ձեզ, վստահացեալ ի սէր և ի հնազանդութի. ձեր բարէպաշտութեղ.»։ «Դարձեալ լսեցաք, թէ սուտ վրդպտեր. ի փռանգաց յազգէ և այլ ի հայոց ծաղեր(*) եկեալ են

(*) Այսպէս էին կոչւում բիւզանդական ազդեցութեամբ յառաջ եկած, յունական եկեղեցուն և աւանդութիւններին յարած հայերը. Նրանց ծագման մասին գրել է Ուխտանէսը իւր աշխատութեան երրորդ մասում, որ մեր ձեռքը չէ հա-